

NESTED REALITIES

VERKFÖRTECKNING

Akt I: 3.6–23.10.2022

GALLERI ELVERKET

Nested Realities

GALLERI ELVERKET, Ekenäs

Akt I: 3.6–23.10 2022 | Akt II: 5.11.2022–30.4.2023

Konstnärer: Emma Ainala, Maija Albrecht, Axel Antas, H-C Berg, Andy Best & Merja Puustinen, Leonor Ruiz Dubrovin, Anna Estarriola, Kaisaleena Halinen, Karin Hellman, Åke Hellman, Hilda Hellström (SE), Ismo Kajander, Markus Kåhre, Juhani Linnovaara, Eeva Peura, Lovisa Ringborg (SE)

Utställningen *Nested Realities* visar 17 konstnärer som på olika sätt för fram surrealistiska undertoner i sina verk. Likt surrealisterna från det tidiga 1920-talet fungerar även här mystik, absurdism, irrationalitet och metamorfos som ledord, likaså ett sökande efter vår tids myt. Flera av verken i utställningen betonar drömtillstånd och speglingar, verk som löndör-rar till det undermedvetna där man i gränslandet mellan vakenhet och sömn söker kontakt med människans sanna natur. Drömmen öppnar upp för att se och uppleva omgivningen och den egna kroppen på ett annat sätt. Många av verken i utställningen tar också fasta på så kallade kaps-lade verkligheter, det vill säga upplevelsen av att samtidigt vara inne i en annan verklighet: ett slags superrealitet. I och med digital kommunikation har vi inte bara en gemensam plattform för information, vi har vidgat hela vår uppfattning om varat i en gemensam virtuell sfär, ett supersurrealis-tiskt bildflöde vi hela tiden möter i vår vardag.

Utställningen delas in i två olika akter där tid och rum ställs upp och ned: den första hängningen som sker i försommarljus påvisar mörker och ex-istentialism, medan den andra med början i november har ljusare och lekfullare toner. Utställningen tar fram nyproducerade verk, men också verk ur Pro Artibus egen samling, inklusive museilån och lån från privata samlingar. Andy Best & Merja Puustinens nyproducerade och platspeci-fika utomhusskulptur sträcker sig över hela galleribygnadens utsida och Anna Estarriolas och Markus Kåhres verk är i egna produktionsdialoger i den första och andra akten. Likaså lever Maija Albrechts installation med grafik och assemblages utgående från teman i de två akterna.

Camilla Granbacka, curator

1. Andy Best & Merja Puustinen, *Ondskans blommor*, 2022, tyg, metall, luftblåsare (utomhus på galleriets tak)
2. Leonor Ruiz Dubrovin, *Untitled*, 2021, olja på duk, Stiftelsen Pro Artibus
3. Leonor Ruiz Dubrovin, *Scenario*, 2019, olja på duk, Stiftelsen Pro Artibus
4. Anna Estarriola, *Emerging thoughts*, 2015, installation med flerkanalsljud, ull, hampa, syntetfiber, Kiasma
5. Eeva Peura, *Spår*, 2013, akvarell, Stiftelsen Pro Artibus
6. Eeva Peura, *1-2-3-4*, 2013, olja på duk, Stiftelsen Pro Artibus
7. Eeva Peura, *Vildros*, 2013, akvarell, Stiftelsen Pro Artibus
8. Emma Ainala, *Complicated*, 2017, olja på duk, Lars Göran Johnssons samling, Åbo konstmuseum
9. Åke Hellman, *Ögat*, 1966, olja på duk, Privat samling
10. Karin Hellman, *Skriet*, textilverk. Emma Museum för modern konst
- 11.–24. Maija Albrecht (alla verk torrnål, chine collé om inte annat nämns)
11. *Hjärter*, 2006 | 12. *Dam*, 2021, assemblage | 13. *I drömmen*, 2013 | 14. *Med den andras ögon*, 2013 | 15. *Mask*, 2004/2011 | 16. *Sorti*, 2009 | 17. *Jag här*, 2017, assemblage. Privatsamling | 18. *Vårkväll*, 2011 | 19. *Motiv*, 2009 | 20. *Nebulosa*, 2021 | 21. *Domino*, 2020, assemblage | 22. *Den fjärde systemen*, 2021, assemblage | 23. *Fågeln's pärlband*, 2014 | 24. *Alternativa sätt att se*, 2016
25. Kaisaleena Halinen, *Solitaire*, 2018, keramik, mahognybord
26. Axel Antas, *Low lying cloud formation captured*, 2005, fotografi, Kiasma
27. Hans-Christian Berg, *Mind I*, 2004, glas och metall, Stiftelsen Pro Artibus
28. Lovisa Ringborg, *Shapeshifter*, 2017, fotografi
29. Lovisa Ringborg, *Ghost*, 2018, fotografi
30. Lovisa Ringborg, *Dancing Wall, Nesting* 2017, fotografi
31. Hilda Hellström, *Portal*, 2016, stengodslera
32. Hilda Hellström, *The Pineal Gland*, 2020, sten, silikon
33. Hilda Hellström, *Night Visit*, 2019, jesmonite
34. Markus Kåhre, *Utan titel*, 1999, installation med badrumsskåp, draperi och armatur
35. Ismo Kajander, *Sinikka*, 2019, assemblage
36. Juhani Linnovaara, *Vad händer här*, 1977, serigraf, Åbo konstmuseum
37. Kaisaleena Halinen, *Inte är jag alltid den samma*, 2018, installation, keramik, hår, trä

Utomhus på galleriets tak:

1. Andy Best & Merja Puustinen, *Ondskans blommor*, 2022, tyg, metall, luftblåsare

Andy Best & Merja Puustinens enorma skulptur omfamnar galleriets tak och är både lockande och frånstötande. Lianerna för tankarna till sagor som *Törnrosa* och *Jack och bönstjälken*. Den röda stickiga blomman som åter-kommer i skulpturen har fått sin form av ricin, det vill säga en mycket giftig växt, som samtidigt är estetiskt tilltalande. En annan vitprickig blomma påminner om den giftiga blomman *Rafflesia arnoldii* som är världens största och kan bli 1 meter i diameter. Den giftiga blommans lukt påminner om ruttet kött och kallas därför ibland för likblomma. Konstnärerna har bland annat tagit intryck av poeten Charles Baudelaires verk *Ondskans blommor* (*Les fleurs du mal*), freudiansk drömlogik, dödsvisioner och medvetandeströmmar. En hotfull framtidsförutsägelse läses mellan raderna i fråga om växter vars genetiska struktur har förändrats till följd av exponering för markförorening eller radioaktiv strålning efter exempelvis kärnkraftsolyckor, samt konstgjorda förändringar i den naturliga miljön orsakade av gruv- och skogsbruksindustrin, föroreningar och befolkningsökning.

ANDY BEST och MERJA PUUSTINEN är en i Esbo stationerad konstnärssduo, som ofta gör stora ingrepp med uppblåsbara skulpturer både i museer och stadsrum. Konstnärernas verk kan vara provocerande och kontroversiella i fråga om sociala teman, och ger publiken en möjlighet till en kollektiv, sinnlig upplevelse. Andy Best (f. 1963 i England) är verksam som professor i skulptur vid Bildkonstakademien i Helsingfors och bedriver doktorandforskning vid Aalto-universitet. Han flyttade till Finland 1988 för studier vid Bildkonstakademien och har skapat konst- och medieprojekt tillsammans med sin fru Merja Puustinen sedan 1993. Merja Puustinen (f. 1963) är doktorand vid Bildkonstakademien i Helsingfors. Best och Puustinen var bland de första konstnärerna i Finland som arbetade online, och under 1990-talet skapade de tilltalande, men provocerande 3D-världar på internet. 1998 fick de Statens konstpris för sina mediala verk. Bests och Puustinens offentliga verk *Fotspår av tystnad*, som består av stora djurspår i brons, har förverkligats i Helsingfors.

2. Leonor Ruiz Dubrovin, *Untitled*, 2021, olja på duk
Stiftelsen Pro Artibus

3. Leonor Ruiz Dubrovin, *Scenario*, 2019, olja på duk
Stiftelsen Pro Artibus

Den stora oljemålningen *Scenario* påvisar den scenskräck som kan infinna sig precis innan ett upp-trädande. Det är en kommentar till dagens sociala press och kampen för att leva upp till en förväntad standard, samtidigt som vi försöker bibehålla vår egen identitet.

Målningen *Untitled* skildrar ett huvud betraktat bakifrån. I målningen försvinner det vi uppfattar som verkligt, det filtreras igenom och blandas med en mer abstrakt värld. Leonor Ruiz Dubrovin konstnärskap grundar sig långt på att sätta samman olika motsatsförhållanden, som exempelvis det representativa och suggestiva eller det verkliga och det fiktiva. Hon undersöker våra uppfattningar av verkligheten, det undermedvetna, och till det använder hon sig av potentiella psykologiska och metaforiska bilder. Mycket kretsar kring begreppet identitet och hur identitet bevaras.

LEONOR RUIZ DUBROVIN (f. 1978) har både spanskt och finlandssvenskt påbrå. Hon är uppvuxen i Madrid, men har utfört sina konststudier vid Bildkonstakademien i Finland. Hon höll en soloutställning i Galleri Elverket i Ekenäs 2019 och har deltagit i flera gruppställningar bland annat i Spanien, Berlin, Danmark och Österrike. Ruiz Dubrovin har även gjort organiska skulpturer med bland annat dödstema. Hon har också hämtat inspiration till sitt måleri från europeisk målartradition, såsom nederländska 1500-tals stilleben.

4. Anna Estarriola, *Emerging thoughts*, 2015, installation med flerkanalsljud, ull, hampa, syntetfiber, Kiasma

Sextio små huvuden inne i ett stort huvud för fram adjektiv som beskriver olika känslomässiga tillstånd, ett talar om överlevnadsstrategier, ett annan beskriver sätt att uppnå extas och hur man når livet efter detta. Huvudet svämmer över av ord och fragmenterade fraser. Verket ger en visuell form åt den inre världen, till uppkomsten och bildandet av tankar. Allt detta ger uttryck för hur själva processen att forma tankar kan se ut, även på ett hörbart sätt. De små huvudena inuti skulpturen förefaller vara spår av andra människors tankar eller minnen, eller kanske jagets många sidor eller dimensioner. Verket sätter fokus på vilka slags verkligheter som kan döljas för vårt seende.

ANNA ESTARRIOLA (f. 1980) har MFA-examen från universitetet i Barcelona (2004) och Bildkonstakademin (2009), och hon har även studerat samtida dans. 2015 fick Estarriola AVEK-priset för mediekonst. I sitt arbete kombinerar hon ofta video, skulptur, dans och performance. Kroppen används som ett objekt. Frågor som konstnären återkommer till handlar ofta om livets mening. Med finns ett starkt intresse för mänskligt agerande på ett kollektivt plan, speciellt i fråga om hur vi reagerar på verkligheten. Estarriola kopplar ofta sina verk till vetenskap och teknologi och leker med illusioner. Tillsammans med betraktaren strävar hon på ett tvärkonstnärligt och lekfullt sätt efter att utforska hur verkligheten utformas.

5. Eeva Peura, *Spår*, 2013, akvarell, Stiftelsen Pro Artibus
6. Eeva Peura, *1-2-3-4*, 2013, olja på duk, Stiftelsen Pro Artibus
7. Eeva Peura, *Vildros*, 2013, akvarell, Stiftelsen Pro Artibus

Vildros skildrar en ung kvinna som tycks vara en blandning mellan djur och människa, träd växer från hennes huvud och hon ger ett intryck av att vara förvildad. Munnar, ögon och läppar upprepas lättjefullt i akvarellen *1-2-3-4*. Ögon upprepas också på trädstammen i akvarellen *Spår*. De tillhör en serie med äventyr och utfärd som tema. Hus, träd, grenar, bläckfiskar och unga kvinnor är motiv som återkommer i Eeva Peuras detaljrika måleri. Likaså en förening av människa och djur. Berättelsen är viktig, likaså en viss atmosfär som hon vill återge. I Peuras målningar finns ofta inslag från sagans och naturens värld. Hon är fascinerad av hur verklighet och fantasi blandas ihop och denna sammansmältning är det som ger hennes målningar deras intensitet. Peura förenar ofta motsägelser och kontraster, så som oskuldsfullhet med något skrämmande eller abjekt. Verken speglar således atmosfäriskt världen och människans förhållande till ofullkomlighet. Peuras pappersverk är likvärdiga oljemålningar i fråga om uttryck, då hon ser pappersverken

som ett slags minnesanteckningar, inte som skisser.

EEVA PEURA (f. 1982) bor och arbetar i Helsingfors. Hon är utexaminerad med måleri som huvudämne från Bildkonstakademien i Helsingfors 2011. Peura har haft ett flertal separat- och grupp-utställningar i Finland på platser som Forum Box, Galleri Sinne (2013) och Mänttä konstfestival. Hon erhöll William Thuring-priset 2019.

8. Emma Ainala, *Complicated*, 2017, olja på duk

Lars Göran Johnssons samling, Åbo konstmuseum

Femininitet, identitet, kvinnogemenskap och mänskliga relationer är centrala teman i Emma Ainalas kalejdoskopiska och detaljrika målningar. Hennes verk är fulla av tecken och symboler, referenser till Instagrams bildström, konsthistoria, spel och Disney- och Furby-karaktärer från 1990-talet. Myter och subkulturer möts. Saker kan ses från många olika vinklar, i stället för att pressas in i lättbegripliga former. Ainala använder sociala medier både som ett ämne och ett verktyg i sitt konstnärskap. Sexualitet, död, maktrelationer och skönhetsideal som kan hittas i sociala medier lyfts starkt fram i hennes verk. Likaså en ny sorts eskapism: en flykt från verkligheten till parallella, virtuella verkligheter. Vad som är sant och vad som är fantasi blandas ihop, likaså överlappar olika tidsnivåer varandra. Konstnären strävar efter att skapa målningar som är öppna för alla tolkningar, där varje betraktare kan hitta sina egna identifieringspunkter.

EMMA AINALA (f. 1989) bor och arbetar i Nyslott. Hon tog examen från Bildkonstakademin 2013 och har haft flera separatutställningar på olika museer i Finland, samt utomlands bl.a. på Finlandsinstitutet i Stockholm, 2020 och Kunsthall Charlottenborg i Köpenhamn 2018. Dessutom har hennes verk visats på Helsinki Contemporary och Helsingfors konsthall.

9. Åke Hellman, *Ögat*, 1966, olja på duk

Privat samling

Åke Hellmans mångsidiga produktion bottenar i en realistisk anda och han blev en mycket anlitad porträttmålare, med över 300 beställningsporträtt, och känd för sina stilleben. Åke Hellman har dock använt sig av många olika ismer och stilar som verktyg för sitt skapande och för att experimentera. Hans surrealistiska verk framstår som originella i den finska konsthistorien då en konceptuell bottenklang finns att hämta i det hela. Detta verk med ett öga har ett mera mystiskt uttryck och är gjort i ett abstraherat bildspråk. Den surrealistiska tonen glimtade till i Hellmans måleri redan i unga år och den lämpade sig också väl i hans stillebenmåleri. Hellman fortsatte sitt konstnärliga arbete in i hög ålder och småningom fick han den uppmärksamhet han förtjänade.

ÅKE HELLMAN (1915–2017) var en finländsk konstnär och professor. Han gjorde sin konstnärliga debut 1939. Hellman var bosatt i Borgå och gjorde en lång pedagogisk insats som lärare i bildkonst och teckning samt som föreståndare för Helsingfors universitets ritsalar. Han var gift med konstnär Karin Hellman.

10. Karin Hellman, *Skriet*, 1971, textilverk

Emma Museum för modern konst

Karin Hellman hörde till de banbrytande konstnärer som använde collageteknik på 1950- och 1960-talen. Hennes modernistiska experiment med olika materialkombinationer och ready-made-föremål breddade uppfattningen om bildkonst. I Hellmans stora, fantasifyllda collage och applikationer på tyg kan man se en humanistisk livsåskådning samt ett intresse för myter och berättelser. I hennes produktion finns också element av abstraktion och surrealism.

Politik, miljöfrågor och pacifism hittas i Hellmans verk bland lekfulla modernistiska former, i experimentella material såsom yllebitar, järnskrot, stenar, lerbitar, papper, text och fotografier. Hellman såg möjligheter i textil, något som kvinnor sysslade med i århundraden och hon valde att göra något helt annat av handarbetet.

KARIN HELLMAN (1915–2004) var bosatt i Borgå och var gift med bildkonstnären och professorn Åke Hellman. Hon studerade vid Centralskolan för konstflit och blev teckningslärare år 1938. Hon debuterade som målare i Helsingfors år 1939.

11.–24. Maija Albrecht

Konstgrafikern Maija Albrechts svartvita och gråtonade verk utgår från det som finns helt nära. Hon avbildar naturen genom att iakttä detaljerna i den och påvisar att människan är en del av naturen. Men med finns en känsla av något oidentifierbart och hemlighetsfullt: det undermedvetnas förhållande till verklig uppfattning av omgivningen. När man lyckas se det betydelsefulla i det som är nära, förenas man på ett besynnerligt sätt också med det som är långt borta, med det universella. Växter och fåglar är ofta återkommande i Albrechts bildvärld. Likaså ögon i olika skepnader: genom blicken blir bilden levande. Fågeln äter bär, härstammande från liljekonvaljens blomster. Liljekonvaljen föds på våren, blommar vackert kring midsommar, dör och blir sedan till giftiga bär. I allt detta återspeglas döden som ständigt närvarande, samt hur vi befinner oss i ett kretslopp, i en återkommande rytm. Dessutom en tanke om alla motstridigheter i livet: den ständiga dödsnärvaron, men också en livfull lekfullhet.

MAIJA ALBRECHT (f. 1967 i Åbo) bor och arbetar i Ingå. Hon har studerat vid Bildkonstakademin och ställt ut både i Finland och utomlands. Albrecht har undervisat i konstgrafik vid Bildkonstakademin åren 2004–2014. Hennes främsta uttrycksmedel är torrnålsgravyr på flortunt, japanskt gampi-papper. Albrecht tecknar sina bilder direkt på kopparplåt.

(från vänster)

11. *Hjärter*, 2006, torrnål, chine collé
12. *Dam*, 2021, assemblage
13. *I drömmen*, 2013, torrnål, chine collé
14. *Med den andras ögon*, 2013, torrnål, chine collé
15. *Mask*, 2004/2011, torrnål, chine collé
16. *Sorti*, 2009, torrnål, chine collé
17. *Jag här*, 2017, assemblage. Privatsamling
18. *Vårkväll*, 2011, torrnål, chine collé
19. *Motiv*, 2009, torrnål, chine collé
20. *Nebulosa*, 2021 torrnål, chine collé
21. *Domino*, 2020, assemblage
22. *Den fjärde systemen*, 2021, assemblage
23. *Fågeln pärlband*, 2014, torrnål, chine collé
24. *Alternativa sätt att se*, 2016, torrnål, chine collé

25. Kaisaleena Halinen, *Solitaire*, 2018, keramik, mahognybord

En tudelad människofigur i skör keramik ligger utlämnad på ett spelbord. Verket för tankarna till patiensspel och till ensamhet, samt till kampen att kunna umgås med sig själv. Det är inte helt självklart vilka vi är och det är också en ständigt föränderlig sak. Det kluvna jaget framkommer, men också tanken om ett undermedvetande. Kaisaleena Halinen utforskar människans sårbarhet, styrka och maktförhållanden samt kvarlämnade spår i sina ofta sköra skulpturer och installationer. Hon leker med gränserna mellan verklighet och fiktion.

Även om allt ser vanligt ut, framkallar någon aspekt av arbetet känslor av att saker inte stämmer.

KAISALEENA HALINEN (f. 1973) bor och arbetar i Esbo. Hon använder en mängd olika material, såsom marmor, damm, trä, keramik, betong, fotografi, metaller, textilier och hår, och varierar starkt teknik för varje verk. Halinen tog examen 2002 från Bildkonstakademien, där hon idag undervisar i skulptur. Hon fick William Thuring priset 2013. Halinen har även gjort ett offentligt verk i Lojo.

26. Axel Antas, *Low lying cloud formation captured*, 2005, fotografi, Kiasma

Genom sitt konceptuella och filosofiska förhållningssätt utforskar Axel Antas människans försök att få kontakt med sin omgivning. Han kan ingripa i naturen med att spänna in träd eller konstruera moln på onormala platser för att sedan filma eller fotografera händelsen. I början av 2000-talet gjorde Axel Antas en serie med fotografier av moln i parklandskap, likaså självporträtt där moln täcker hans ansikte. Moln är över lag tacksamma tankebilder: det finns något livsbefrämjande i att begrunda luften. Med sina svävande ansamlingar av vattendroppar, iskristaller och partiklar tycks molnen inte längre höra luften till. Med dem som materia tillåts fantasin att flöda fritt och moln är något av de mest drömbefrämjande poetiska tingen. Molnfotografiet är kristalliserat till en specifik given situation och med finns en existentiell reflektion över varats mysterier, samt en stämning av melankoli, stillhet och förväntan. Tankarna går till den tidiga surrealisten René Magrittes målningar av moln i oväntade scener.

AXEL ANTAS (f. 1976) är utbildad vid Goldsmith University i London. Han var Pro Artibus Snäcksund-stipendiat 2013–2016 och är nu bosatt i Grankulla. Antas använder sig av både gråtonad teckning, fotografi, skulptur och video i sitt skapande. Han har länge behandlat landskapet i sin konst; genom att vistas i landskap, filma, teckna och fotografera det. Mycket handlar om att försöka förstå, fånga och omvandla omgivningen. Minimalism är en egenskap som kännetecknar Antas arbete, han reducerar för att förstärka.

27. Hans-Christian Berg, *Mind I*, 2004, glas och metall

Stiftelsen Pro Artibus

Denna hårda, kvicksilverfärgade hjärnsulptur står långt från mjukgrå, fysisk hjärnsubstans. Man brukar säga att ögonen speglar vår själ. Denna ögonlösa hjärnformation speglar friskt sin omgivning och betraktare i sin blankpolerade yta. Beträktaren blir en del av den sedda världen och själen är så att säga en uppblåst hjärna. Skulptören Hans-Christian Berg har gjort en hel serie av liknande hjärnor, som han har ställt ut på rad tillsammans. En del har långa svansar och vissa omsluts av gastkramande händer. I dessa tycks vetenskap förenas med science fiction och fantasi. De ställer frågor kring vad huvudet och hjärnans form kan säga om människors intelligens och förmågor, samt hur människan kopplas till teknologi och effektivitetssträvan idag och vari ligger egentligen det själsliga?

HANS-CHRISTIAN BERG (f. 1971 i Esbo) är känd för att trigga våra sinnen genom optiska illusioner och arbetar främst med glas, akrylplast och metall. Hans konst utmanar sedvanliga sätt att se och betrakta, med samspelet mellan material och ljus som erbjuder överraskningar och insikter. Berg bor och arbetar i Ingå. Han blev vald till Årets unga konstnär 2007 och 2009 fick han William Thuring-priset. Berg har avlagt examina både vid Bildkonstakademien och vid avdelningen för keramik och glas vid Konstindustriella högskolan.

28. Lovisa Ringborg, *Shapeshifter*, 2017, fotografi
29. Lovisa Ringborg, *Ghost*, 2018, fotografi
30. Lovisa Ringborg, *Dancing Wall, Nesting*, 2017, fotografi

Drömmen öppnar upp för ett annat sätt att se och uppleva omgivningen och den egna kroppen i Lovisa Ringborgs måleriska fotografier. Parallella medvetandetillstånd, ett utforskande av vakna och drömska tillstånd, det verkliga och det överkliga går som ledmotiv genom hennes produktion. Många bilder har olika typer av textila inslag. Ringborg inspireras av barockens symbolspråk och draperingar byggs upp till voluminösa skulpturer med otaliga formationer. De kan omsluta och skydda kroppar eller bli till grottor av mjuka veck. En klaustrofobisk och tidlös stämning är utmärkande för hennes bildvärld. Ringborg balanserar mellan ljus och mörker och resultatet kan upplevas både skrämmande och behagligt på samma gång. Med en känsla av att röra sig mellan dessa olika världar, eller vara fångad i dem, tar Ringborgs konstverk med oss in i miljöer som känns både bekanta och främmande. De blir portaler in i vårt undermedvetna.

LOVISA RINGBORG (f. 1979, Linköping) är en svensk konstnär utbildad vid Högskolan för fotografi i Göteborg. I sina verk använder hon både fotografi, video och skulptur. Ringborg jobbar i både svartvitt och färg. På senare tid har hon arbetat med en serie skulpturer av vinthundar som speglar både det primitiva och det domesticerade i oss.

Ringborg har haft ett flertal uppmärksammade soloutställningar bland annat på Fotografiska museet i Stockholm, samt i USA, Sydkorea och Schweiz.

31. Hilda Hellström, *Portal*, 2016, stengodslera
32. Hilda Hellström, *The Pineal Gland*, 2020, sten, silikon
33. Hilda Hellström, *Night Visit*, 2019, jesmonite

Skulptören Hilda Hellström arbetar i gränslandet mellan skulptur och konsthantverk, ofta i okonventionella material, så som akrylbaserad gips, jesmonite. Hellström har ett starkt intresse för materialets karaktär och inneboende berättelse, var det kommer ifrån och vilka fysiska egenskaper det har. Gemensamt för flera material hon använder är att de går att gjuta. Hellström vill påvisa materialets tillblivelseprocess, det vill säga att man kan se hur det var när det var flytande. Det handlar också mycket om gjutprocessens problematik, att visa att det är ett material i transformation med en positiv och negativ form, såsom i reliefen *Night Visit*. Material framstår således i hennes verk som narrativ. I Hellströms arbeten finns referenser till arkeologi, geologi och mytologi. Hon lägger fokus på minnen och tidslager. *Portalen* uttrycker något om gränslandet mellan dåtid och framtid. Den står för ett flöde, så som Herakleitos idé om att allt är föränderligt. Tidslager, framtid och en magisk realism framkommer i silikonkuben *The Pineal Gland* i vars mitt man kan erinra en tallkörtel, ett slags inre öga.

HILDA HELLSTRÖM (f. 1984 i Göteborg) bor och arbetar i Köpenhamn. Hon har utbildat sig på Royal College of Art i London och innan dess på Beckmans designhögskola. Hellström har ställt ut bland annat på Göteborgs konstmuseum 2021, och hon har tidigare visats på Designmuseet i Helsingfors. Hon jobbar också i silikon, glas och trä, samt gör offentliga verk, såsom i Stockholms universitetsbibliotek. Hellström har bland annat rönt internationell uppmärksamhet i fråga om ett projekt med radioaktiva lera från Fukushima.

34. Markus Kåhre, *Utan titel*, 1998, installation med badrumsskåp, draperi och armatur

Man kan kalla Markus Kåhres verk skulpturer eller installationer, men det man minns om verken är egentligen inte deras materialitet. Vanligen anser vi att bilder säger mer än tusen ord, men Kåhres verk tycks smita undan all form av bildspråk. Verkets natur är med andra ord inte förtätat till ord, det frodas istället bäst i den väntande tystnaden. Det hela säger något om det transparenta och tidlösa i tillvaron, och det essentiella är själva mötet i verket. Ur det gåtfulla växer klarsyn. Det hela närmar sig en experimentell teaterföreställning där betraktaren befinner sig på scenen. Likt den tidiga surrealisten Marcel Duchamp använder han sig av readymades och kända företeelser i en ny dager och på ett nytt begreppsmässigt sätt. Kåhre finner själv skönhet i matematik och logik och ser liknande estetiska värden i matematiken som i konsten; ju enklare ett konstverk genomförs desto bättre, och vanligen är de enklaste idéerna de bästa.

MARKUS KÅHRE (f. 1969) bor i Helsingfors och arbetar i Esbo. Han studerade 1989–1996 vid Konstindustriella högskolan och 1995–2000 vid Bildkonstakademin skulpturlinje. Kåhre har även undervisat på Bildkonstakademin. Han tilldelades Ars Fennica priset 2007. Utöver konst har Kåhre studerat filosofi, och det finns oftast filosofiska dimensioner i hans verk. De konstnärliga teknikerna är väldigt varierande och han har även gjort videoverk.

35. Ismo Kajander, *Sinikka*, 2019, assemblage

Ismo Kajander berättar själv följande om verket *Sinikka*: "Sinikka var min 15 år äldre systems docka. Sedan barndomen minns jag hur den låg kvar på vinden efter att min syster hade försvunnit ut i världen. Själv lekte jag inte med den! När det sedan var dags för mig att lämna barndomshemmet tog jag ändå med mig det som fanns kvar av Sinikka. Det var ju ett intressant föremål, som väntade på sin tid och plats – i konsten? En gång dök dockan upp i en av mina teckningar innan den sedan fick en roll i dödsspelet, som föddes i en dröm! Ett par övriga föremål som väntat på sina roller fick också medverka. Jag behövdes bara för att fästa föremålen och krossa glaset."

ISMO KAJANDER (f. 1939) är bosatt i Helsingfors och Paris. Han studerade vid Åbo konstförenings ritskola 1958–1959. Kajander har en över sjuttio år lång konstnärsbana bakom sig och är känd för sina collage och objektsamlingar. Han samlar föremål från sina irrfärder i Paris secondhandaffärer och gamla lager för att sedan omvandla dem till filosofiska, en aning romantiska och framför allt mycket uppfinningsrika och finurliga assemblage. Konsten är inte abstraktion för honom, i stället framhåller han att konsten ska sträva efter att vara en del av livet på ett naturligt sätt och att den har ett samhälleligt budskap.

36. Juhani Linnovaara, *Vad händer här*, 1977, serigrafi Åbo konstmuseum

Juhani Linnovaara ställde till först ut ett klassiskt inspirerat måleri, som dock ganska snart ersattes av en personligt utformad surrealism. Mot slutet av 1970-talet fick hans konst en större spridning genom att han började göra grafik. Det figurativa och humoristiska är återkommande i Linnovaaras verk. Han sammanfogar olika element i sina verk och blandar realism, fantasi och surrealism. Linnovaaras historiska porträtt har drag av popkonstens anda med fantasifulle figurer, vilka han även har gjort i tredimensionell form. Linnovaara är också känd för sina bilder av katedraler.

JUHANI LINNOVAARA (f. 1934 i Tavastehus) är både målare och skulptör, bosatt i Borgå. Han utbildade sig först till guldsmed och genomgick 1950–1953 Finlands konstakademis skola.

Han representerade Finland på Venedigbiennalen 1970, tilldelades Pro Finlandia-medaljen 1971 och var Årets konstnär vid Helsingfors festspel 1978.

37. Kaisaleena Halinen, *Inte är jag alltid den samma*, 2018, installation, keramik, hår, trä

Kaisaleena Halinen utforskar människans sårbarhet, styrka och maktförhållanden samt kvarlämnade spår i sina ofta sköra skulpturer och installationer. Hon leker med gränserna mellan verklighet och fiktion.

Även om allt ser vanligt ut, framkallar någon aspekt av arbetet känslor av att saker inte stämmer. I en vägginstallation sammanbinds flickhuvuden i keramik med hjälp av flätor i ett slags livets tråd. Också här uttrycks människans kamp med sig själv på ett allmängiltigt plan. Vi är genom livet många olika personer i en och samma kropp, likaså kan andra se oss på många olika sätt – men ändå är vi trots allt en och samma.

KAISALEENA HALINEN

(f. 1973) bor och arbetar i Esbo. Hon använder en mängd olika material, såsom marmor, damm, trä, keramik, betong, fotografi, metaller, textilier och hår, och varierar starkt teknik för varje verk. Halinen tog examen 2002 från Bildkonstakademien, där hon idag undervisar i skulptur. Hon fick William Thuring priset 2013. Halinen har även gjort ett offentligt verk i Lojo.

Pärbild: Lovisa Ringborg, *Nesting*, 2017, C-print, 53 x 182 cm

PRO ARTIBUS